

Philemon

Hay Aat Ten Liblu

Hay Nangitudo' eten Liblu: hi Apostoles Paul di nangipitudo', ya hi Timothy di nangitudo' (1:1).

Hay Nangitud'anda eten Liblu: (1) hi Philemon (1:1), ya (2) hi Apphia (1:2), ya (3) hi Archippus (1:2), ya (4) nan kimmulug an ma'amu'amung hi abung Philemon (1:2).

Hay Pohdon nan Ngadan ten Liblun Ibaga: nan pamhod an *phileo* (mattig diaatnah nan spellingna an *Philemon*), ya hiyah ne pamhod di nunhin'agi.

Hay Gutud hi Nangitud'anan ten Liblu: hidin 56 A.D. nin.

Hay Teman ten Liblu: al'alu'on Apostoles Paul an nabalud ta aliwan Philemon di bahol Onesimus an himbutnan limmayaw.

Hay Outline ten Liblu:

Hay NIPA'INNILAH umal'alu'an Apostoles Paul ay Philemon hi
aat Onesimus an himbutna (1:1-3)

Hay PUNDENOLAN hi umal'alu'an Apostoles Paul ay Philemon
hi aat Onesimus an himbutna (1:4-7)

Hay AAT di umal'alu'an Apostoles Paul ay Philemon hi aat
Onesimus an himbutna (1:8-22)

Hay HOGAT di umal'alu'an Apostoles Paul ay Philemon hi aat
Onesimus an himbutna (1:23-25).

¹Heten tudo' ya nalpun ha"in an hi Paul an wah tun nabalud
an dimmalat nan pangitutuduwa' hi aat Jesu Kristu, ya nalpu
goh ay Timothy an ibba tu'u.

Ipa'alimin he"a, Philemon, an nahamad an ligwamin ni'tamu,
²ya hinan i'ibba tu'un kimmulug an gun ma'amung hi abungyu,
ya hi Apphia an ibba tu'un babain kimmulug, ya hi Archippus
an ibba tu'un tindalun Jesu Kristu.

³Hi Apo Dios ni' an hi Ama tu'u ya hi Jesu Kristun hi Apu tu'u ya hom'on ya palenggopon da'yu.^a

Hay Aat di Pamhod ya Pangulug Philemon

⁴An amin hinan punluwalua' ya adi' aliwan an munyaman ay Apo Dios an dumalat ay he"^a, ibba' Philemon, ⁵ti dengngol'uy aat di anahamad di pangulug ya pamhodmun Apu tu'un hi Jesus ya nan pamhodmuh nan i'ibba tu'un tatagun Apo Dios. ⁶Ya iluwalu' goh an dumalat hinan pangulug tu'un amin ya innilaon tu'u nan do'ol an pumhodan tu'un kimmulug ay Kristu. ⁷Ya impa'anlaa' ya impatulida' an dumalat nan nahamad an pamhodmu ya nan nangipa'amlongam hinan i'ibba tu'un tatagun Apo Dios.

Hay Inyalalu' Paul ay Philemon hi Atonan Onesimus

⁸Hay dumalat hi un gulat ta ipapilit'uy pohdo' hi atom ya nan nunhin'agianta an dumalat hi niddumantan Kristu, ⁹mu adi' pohdon an umat hinay ato'. Manu ay ya inila' an nahamad di pamhodmuh^b i'ibbam. Hay oha goh ya ten nala'aya' ya ten wah tua' hituh baludan an dumalat di pangunuda' ay Jesu Kristu, ¹⁰ya hay pohdo' ahan an alyon ay he"^a ya hom'om nan himbutmun hi Onesimus^c an din limmayaw ti hiya ya imbilang'uh imbaluy'u ti hidin immalianah tun baludan ya gun'u intudtuduwan ta kimmulug ay Jesu Kristu. ¹¹Inila' an hidin limmayawana ya mi'id di *hulbinan* he"^a, mu maphod ta ad ugwan ya pinumhod di ugalina ta way bumadang ay ditan duwa.^d

¹²At ten pumbangngado' hiya ay he"^a ti nidugah di namhod'un hiya. ¹³Pohdo' an mihinan ha"in ta badangana' ti ten wah tua' hi baludan an dimmalat di nangitutuduwa' hinan Maphod an Ulgud Apo Dios ta paddungnay wah tu'a an bumadang ay ha"in. ¹⁴Mu okod'a ti adi' piliton he"^aan bumadang ay ha"in ti odolnah un he"ay ad nomnom.

¹⁵Manu ay nin tinaynan da'an Onesimus ti gulat ta mumbangngad at mihina mahkay ay he"^ah enggana! ¹⁶Ad ugwan mahkay ya bo'on himbut ya anggay di pangibilangam

^a 1:3 Inusal Apostoles Paul nan duwan apangan den timpu. Nan nahun an alyona an *hom'on da'yu* (unu *charis*) ya apangan di iGreece, ya nan netob an alyonay *palenggopon da'yu* (unu *shalom*) ya apangan di Hudyu. ^b 1:9 Hiyah ne *agape* hinan hapit di iGreece. ^c 1:10 Hay pohdonan ibaga ya *hulbi*.

^d 1:11 Inusal Paul nan meaning di ngadan Onesimus an Hulbi ta ibaagnay mensahenan Philemon.

ay hiya, mu ibilangmun tulangmu ti pa"appohdo' hiya, mu inyal'allanan he'an ad himbut ay hiya. Ya bo'on himbutmu ya anggay, mu nahamad an tulangmu mahkay an dumalat nan kimmuluganan Apu tu'un hi Jesu Kristu an umat ay dita.

¹⁷At gulat ta ibilanga' an ligwam ya abuluton hi Onesimus an umat hi pangabulutam ay ha"in! ¹⁸Ya gulat ta way inatnan he"ah nappuhi unu waday utangna ya ha"in di mamayad. ¹⁹Ten ha"in an hi Paul di mangitudo' eten mehnod an mitudo:^e

"Abuluto' an ha"in di mamayad hi un waday utangnan he"a. At abulutom ni' ahan hiya."

Ongol di denol'u an atom ti inila' an agguymu inaliwan an paddungnay waday utangmun ha"in ti ha"in di nuntudtudun he'a ya un'a kumulug ta mi'tagu'ah mid pogpogna! ²⁰At ibaga' ni' ahan ay he"a, ibba', an dumalat di niddumantan Kristu ya atom ni' danen inali' ta pa'amlongona'. ²¹Denlo' he'a an unudom hanan inali' ay he"a, ya inila' an nidugdugah di pamhodmun hiya ya un nan inali' hi atom.

²²Wa ay ta abuluton Apo Dios di luwaluyu ta umalia' hina ya nangin'a'alia' an mannig ay da'yu. At hiyanan ten ipa'innila' ay he'a an mabalin ay ya idadaanyuy ihina' hi abungyu.

Hay Angunuh hi Inalin Paul ay Philemon

²³Hi Epaphras an wah tu goh hi baludan an dumalat nan pangitutduwanahaat Jesu Kristu ya inalinay apngaon da'yuh na. ²⁴Ya umat goh hinay inalin nan i'ibba' an muntamuh tu an da Mark, ya hi Aristarchus, ya hi Demas, ya hi Luke.

²⁵Nan homo' ni' Apu tu'un hi Jesu Kristu di wan da'yu.

^e **1:19** Hi Paul ya maligatan an muntudo' an dumalat nan dogohnah mata, at hiyaat un waday secretarynan gun muntudo' hinan ipitudo'na (bahaom nan footnote di Gal. 6:11).